

GESCHILLENCOMMISSIE SOCIAAL DOMEIN

BINDEND ADVIES

– inzake –

GEMEENTE

gevestigd te

verzoekster,

– tegen –

GEMEENTE

gevestigd te

verweerster

Procesverloop

1. Namens verzoekster heeft ... per e-mail van 13 december 2022 een verzoek ingediend bij de Geschillencommissie Sociaal Domein (hierna de "**Commissie**") tot behandeling van het geschil dat is gerezen tussen de verzoekster en verweerster. Verweerster heeft met dit verzoek van verzoekster ingestemd. Uit het Verzoek blijkt eveneens dat partijen veelvuldig onderling overleg hebben gevoerd, welk overleg niet tot een minnelijke oplossing heeft geleid, waardoor voldaan is aan artikel 3.1 van het Reglement van de Commissie.
2. Per e-mail van 20 december 2022 heeft de Commissie verzoekster laten weten dat zij bevoegd is kennis te nemen van het geschil en hierin advies te geven. In dit bericht heeft de commissie verzoekster tevens geïnformeerd over de verdere procedure, en verzoekster verzocht om de Commissie binnen drie weken alle bescheiden te doen toekomen die voor de behandeling van het geschil relevant zijn.
3. Eveneens per e-mail van 20 december 2022 heeft de Commissie aan verweerster laten weten dat zij bevoegd is om het geschil in behandeling te nemen, en informatie gegeven over de verdere procedure.
4. Op 10 januari 2023 heeft ... namens verzoekster de aanvullende stukken naar de Commissie gemaïld.
5. Per e-mail van 10 januari 2022 heeft de Commissie verweerster verzocht om binnen twee weken te reageren op de stukken van verzoekster.
6. Per e-mail van 23 januari heeft de commissie partijen laten weten dat de digitale hoorzitting op 30 januari zal plaatsvinden, en partijen een MS Teams link gestuurd.
7. Per e-mail van 24 januari heeft verweerster gereageerd op het verzoek.
8. Per e-mail van 27 januari 2023 heeft de Commissie de agenda voor de hoorzitting naar partijen gestuurd, en zijn partijen geïnformeerd over de samenstelling van de Commissie,

te weten mw. K. Hauber, dhr. K. Jongmans en dhr. B. Wallage, terwijl mw. A. Potjens is aangewezen als secretaris van de Commissie.

9. Op 30 januari 2023 heeft de mondelinge behandeling plaatsgevonden (via MS Teams). Van de zijde van verzoekster waren daarbij aanwezig ... en Van de zijde van verweerster waren aanwezig ..., ... en Partijen hebben hun standpunt toegelicht en vragen van de Commissie beantwoord.

Feiten en omstandigheden

10. In de voorgedragen casus gaat het om een moeder met kind die woonachtig was in gemeente ... (verweerster) (het kind is geboren in december 2021). Er zijn zorgen over de ontwikkeling van het kind en daarom is het kind onder toezicht gesteld. Op dat moment is beoordeeld dat het kind bij moeder thuis kan blijven wonen. Wel is stichting... betrokken als gezinsvoogd. De stichting is van oordeel dat het nodig is om jeugdhulp in te zetten binnen het gezin en gaat op zoek naar een passende jeugdhulpaanbieder. De stichting komt in dat kader uit bij de aanbieder .. (een moeder kind huis). Verweerster heeft geen overeenkomst met deze jeugdhulpaanbieder.
11. De stichting overlegt met verweerster en partijen spreken af dat door de stichting een bepaling jeugdhulp mag worden verstrekt aan de (niet-gecontracteerde) aanbieder. De bepaling jeugdhulp wordt afgegeven voor de inzet van ambulante jeugdhulp aan het kind en moeder. Het gaat om 21 uur ambulante hulpverlening per week. Moeder verhuist vervolgens met het kind naar de aanbieder, die is gevestigd in de gemeente ... (verzoekster). Daar gaat ze wonen in een huis van de woningbouwvereniging die wordt onderverhuurd aan de jeugdhulpaanbieder. Moeder betaalt de huur aan de jeugdhulpaanbieder zelfstandig en sluit met deze aanbieder een huurovereenkomst. Moeder vraagt een uitkering aan in de gemeente ... (verzoekster) en kan op die wijze de huur betalen.

Het standpunt van verzoekster blijktens het Verzoek

12. Het standpunt van verzoekster is zakelijk als volgt samen te vatten.

13. Verzoekster is van oordeel dat in het onderhavige geval sprake is van verblijf. Naar het oordeel van de gemeente gaat het niet om de naam van de ingezette hulpverlening maar om de bedoeling van de hulp. In de onderhavige casus is moeder met kind verhuisd naar deze specifieke aanbieder om hulp te ontvangen. Daarom gaat het om verblijfszorg. Om die reden is verweerster verantwoordelijk voor de financiering van de jeugdhulp. Tevens betoogt de gemeente dat geen sprake is van een marktconforme huur; een deel van de zorgfinanciering zou tevens worden besteed aan de woonkosten. Ter onderbouwing van deze stelling is een e-mail overgelegd, waarin dit wordt bevestigd door het moeder kind huis.

Het standpunt van verweerster blijktens het Verweer

14. Verweerster voert – kort gezegd – het volgende verweer.
15. Verweerster stelt dat uitsluitend ambulante hulpverlening is geïndiceerd en geleverd en om die reden geen sprake is van verblijf. Moeder betaalt zelfstandig voor de huur, conform een daartoe opgestelde huurovereenkomst. Op grond van het woonplaatsbeginsel is om die reden verzoekster verantwoordelijk voor de financiering van jeugdhulp.

Bevoegdheid van de Commissie

16. Alvorens toe te komen aan een inhoudelijke beoordeling van het beroep dient de Commissie definitief te oordelen over de bevoegdheid van de Commissie.
17. Partijen hebben de bevoegdheid van de Commissie niet betwist. De Commissie acht zich op grond van haar Reglement bevoegd te oordelen over de vraag welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de hulpverlening die is geboden aan moeder en kind in de onderhavige casus in het moeder kind huis.

Overwegingen van de Commissie

18. De Commissie stelt vast dat in de gezondheidszorg een ontwikkeling is ingezet waarbij intramuraal verblijf wordt afgebouwd en omgezet naar het leveren van hulpverlening in

de thuissituatie van de cliënt. Binnen het sociaal domein ligt het rapport van de Commissie Dannenberg ten grondslag aan deze ontwikkeling. De Commissie constateert dat deze ontwikkeling – die reeds breed is ingezet – in gevallen niet aansluit bij de wet- en regelgeving en tot onduidelijkheid leidt. Ten aanzien van de onderhavige casus heeft de Commissie kennisgenomen van de reactie van het ministerie van VWS en het Ketenbureau I-Sociaal Domein die op grond van de wet- en regelgeving in de onderhavige casus niet meer kunnen vaststellen welke gemeente op grond van het woonplaatsbeginsel de financieel verantwoordelijke gemeente is.

19. Per 1 januari 2022 is de Jeugdwet gewijzigd, in het bijzonder de definitie 'woonplaats'. Op grond van artikel 2.3 lid 1 van de Jeugdwet is het college van burgemeester en wethouders onder omstandigheden gehouden om individuele jeugdhulpvoorzieningen te treffen ten aanzien van jeugdigen die de woonplaats hebben binnen de gemeente. Per 1 januari 2022 is het woonplaatsbeginsel als volgt gedefinieerd:

1°.de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres, bedoeld in artikel 1.1, onder o, van de Wet basisregistratie personen, heeft;

2°.ingeval een jeugdige verblijft bij een jeugdhulpaanbieder, pleegouder, in een instelling voor opvang of beschermd wonen als bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 of in een justitiële jeugdinrichting als bedoeld in artikel 3a van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, of ingeval van jeugdhulp of jeugdreclassering in verband met het verblijf in een justitiële jeugdinrichting: de gemeente waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaand aan zijn verblijf zijn woonadres, bedoeld in artikel 1.1, onder o, van de Wet basisregistratie personen, had;

3°.ingeval de woonplaats niet op grond van de onderdelen 1° en 2° kan worden vastgesteld of ingeval bij het in de basisregistratie personen opgenomen woonadres een aantekening is geplaatst als bedoeld in artikel 2.26 van de Wet basisregistratie personen: de gemeente waar de moeder van de jeugdige ten tijde van diens geboorte als ingezetene was ingeschreven in de basisregistratie personen, of, indien dit niet kan worden vastgesteld, de gemeente waar de jeugdige werkelijk verblijft op het moment van de hulpvraag;

4°.ingeval de woonplaats buiten Nederland is: de gemeente waar de jeugdige werkelijk verblijft op het moment van de hulpvraag.

20. Uit de parlementaire geschiedenis van het wetsvoorstel waarmee de Jeugdwet is gewijzigd volgt dat het de bedoeling is geweest van de wetgever om met de wijziging van de definitie 'woonplaats', gemeenten met verblijfsvoorzieningen financieel te ontlasten. Onder het oude woonplaatsbeginsel was namelijk de situatie dat een gemeente met een verblijfsvoorziening verantwoordelijk was voor de jeugdige na inschrijving in de gemeente (het BRP). Op grond van het woonplaatsbeginsel geldt per 1 januari 2022 in het algemeen de regel dat indien en voor zover een jeugdige voor het verblijf bij een jeugdhulpaanbieder woonachtig was in een andere gemeente, deze laatste gemeente financieel verantwoordelijk blijft voor de jeugdige.
21. In het onderhavige verzoek staat de vraag centraal of sprake is van verblijf door de jeugdige en moeder bij het moeder kind huis of dat moeder is gaan wonen in een eigen woning en aldaar met de jeugdige ambulante ondersteuning ontvangt. De Commissie stelt vast dat de Jeugdwet, parlementaire geschiedenis en rechtspraak op dit onderdeel geen duidelijkheid geven en in zoverre sprake is van een juridische leemte.
22. Door de Commissie wordt vastgesteld dat moeder en kind zijn gaan wonen in een woning van een woningbouwvereniging, die aan moeder en kind wordt verhuurd door de zorgaanbieder. In de opgezette structuur worden de cliënten afhankelijk gemaakt van de aanbieder, in die zin dat in de huurovereenkomst een zogenoemd 'koppelbeding' is opgenomen. Naast het huren van de woning ontvangen moeder en kind in totaal 21 uur per week aan ambulante begeleiding. Dat komt neer op circa 3 uur per dag aan begeleiding.
23. Verzoekster stelt dat geen sprake is van wonen maar van verblijf. Ter onderbouwing van deze stelling wordt o.a. gewezen op de verklaring van de aanbieder dat de huur die moeder betaalt de kosten niet volledig dekt en een deel van de ambulante begeleiding wordt gebruikt om de huur te bekostigen. Alhoewel een dergelijke werkwijze vragen oproept bij de Commissie, is zij van oordeel dat daarmee geen sprake is van verblijf. Daarbij komt dat verzoekster met de desbetreffende aanbieder heeft gecontracteerd voor

het leveren van ambulante begeleiding en klaarblijkelijk geen bezwaren heeft tegen de werkwijze van de aanbieder en huidige wijze van financiering. Indien en voor zover verzoekster van oordeel is dat de hulpverlening door de aanbieder kwalificeert als 'verblijf' had het op haar weg gelegen om de hulpverlening als zodanig in te kopen.

24. De Commissie heeft overigens wel begrip voor het argument van verzoekster dat zij uitgaat van de bedoeling van de in te zetten hulpverlening, waarbij de gemeente is aangesloten bij de ontwikkeling in het sociaal domein dat is gericht op het extramuraliseren van de zorg. In casus is moeder met kind verhuisd van de gemeente ... (verweester) met het oog op het moeder kind huis te ... (verweester). De Commissie oordeelt echter – ondanks het begrip dat zij heeft voor de uitleg van verzoekster – dat met het meegaan in de voornoemde ontwikkeling op grond van de Jeugdwet niet langer gesproken kan worden van verblijf. Moeder en kind wonen in een woning die wordt gehuurd van het moeder kind huis en ontvangen maximaal 3 uur per dag ambulante begeleiding. Waarschijnlijk wordt minder hulpverlening geleverd, nu een deel van de vergoeding voor te leveren hulpverlening, wordt gebruikt voor het bekostigen van de woning. Het woonelement overheerst naar het oordeel van de Commissie in de onderhavige casus.
25. Aangezien naar het oordeel van de Commissie sprake is van het wonen van moeder en kind in een woning van het moeder kind huis met aanvullende ambulante begeleiding, betekent dit dat sub 2 van het woonplaatsbeginsel niet van toepassing is en dient te worden teruggevallen op sub 1 voor het bepalen van de woonplaats, inhoudende: *"de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres, bedoeld in artikel 1.1, onder o, van de Wet basisregistratie personen, heeft"*.
26. De jeugdige en moeder hebben woonplaats gehad in de gemeente ... (verzoekster) en zijn aldaar ingeschreven. De gemeenten hebben aan de Commissie de vraag gesteld te adviseren over de vraag welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de hulpverlening die is geboden aan moeder en kind in de onderhavige casus bij het moeder kind huis. De Commissie oordeelt dat dit de gemeente verzoekster betreft.

BINDEND ADVIES

- 1. De Geschillencommissie Sociaal spreekt als bindend advies uit dat verzoekster de financieel verantwoordelijke gemeente betreft in de aangedragen casus.**

Aldus gegeven op 7 april 2023 door de Geschillencommissie Sociaal Domein,

K. Hauber
Voorzitter